

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SIEMIATYCZACH

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siemiatyczach za 2022 rok

Siemiatycze 2023

1. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach jest jednostką budżetową gminy, funkcjonującej na podstawie Uchwały Rady Narodowej w Siemiatyczach Nr XIII 159/90, z dnia 30.04.1990 r.

Zgodnie z treścią jednolitego tekstu Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach przyjętego uchwałą NR XXVIII/167/17 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 15 lutego 2017 r. oraz zmianami przyjętymi uchwałą NR X/63/19 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 7 sierpnia 2019 r i uchwałą NR XXVI/175/21 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 10 marca 2021 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu miasta, dotacji rządowych oraz środków Unii Europejskiej.

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 110 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizuje zadania pomocy społecznej w gminie kierując się ustaleniami przekazanymi w tej sprawie przez wojewodę oraz realizuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej zgodne z ustaleniami burmistrza.

Realizowane zadania określone są przez:

1. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z póź.zm.),
2. Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji i społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z póź.zm.),
3. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447, z póź.zm.),
4. Ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 615, z póź.zm.),
5. Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z póź.zm.),
6. Ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 z póź.zm.),
7. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z póź.zm.),

8. Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 1329 z póź.zm.),
9. Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 z póź.zm.),
10. Ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z póź.zm.),
11. Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230),
12. Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M. P. 2018 r. poz. 1007 z póź.zm.),
13. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2022 poz. 1 z póź.zm.),
14. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z póź.zm.)
15. Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 ze zm.)
16. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. 2022 poz. 2127),
17. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2021 poz. 2095 z póź.zm.),
18. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 poz. 1781)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach zasięgiem działania obejmuje miasto Siemiatycze, które według danych Urzędu Miasta Siemiatycze w 2022 roku liczyło 13 761 mieszkańców.

2. Analiza zadaniowa budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1 Struktura wydatków

Wydatki MOPS Siemiatyże w 2022 roku wyniosły 18 364 314,28 zł w tym:

1. Zadania własne gminy: 3 994 691,76 zł
2. Zadania zlecone gminie: 11 226 958,89 zł
3. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy 1 896 013,38 zł
4. Środki finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego 218 276,17 zł
5. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej 221 599,14 zł
6. Środki finansowe na pomoc uchodźcom z Ukrainy 806 774,94 zł.

Tabela Nr 1. Wydatki w ramach zadań własnych gminy:

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	132 151 ,00	132 150,35
85202	Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	1 111 359,33	1 111 351,26
85228	Usługi opiekuńcze	327 906,00	302 203,50
85230	Posiłek dla potrzebujących	100 000,00	100 000,00
85219	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	1 619 692,00	1 614 791,93
85504	Asystent rodziny	58 540,00	54 977,62
85508	Pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	24 718,00	24 717,20
85510	Pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	55 700,00	55 662,40

85215	Dodatki Mieszkaniowe	185 980,00	185 978,11
85205	Przemoc w rodzinie	8 200,00	8 089,53
85595	Prace społecznie użyteczne	10 400,00	10 120,80
85504	Ośrodek wsparcia „Siemiatycki Klub Juniora”	290 489,00	290 355,09
85295	Klub Seniora	32 624,00	32 131,90
85295	Zakup samochodu	72 200,00	72 162,07

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 2. Wydatki w ramach zadań zleconych gminy:

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85502	Składka na ubezpieczenie społeczne osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	264 000,00	262 425,09
85502	Świadczenia rodzinne i alimentacyjne	4 172 000,00	4 032 494,98
85215	Dodatek energetyczny	400,07	400,07
85501	Świadczenia wychowawcze (500+)	5 166 000,00	5 141 080,75
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	226 000,00	200 637,70
85195	Składka zdrowotna dla osób nieubezpieczonych	1 500,00	1 500,00
85295	Dodatek osłonowy	1 095 400,00	1 072 903,22
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre	60 046,00	58 047,08

	świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów		
85395	Dodatek ciepłowniczy dla gospodarstw domowych i dodatków dla podmiotów wrażliwych	867 000,00	457 470,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 3. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy:

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85214	Zasiłki okresowe	691 000,00	647 523,02
85216	Zasiłki stałe	490 000,00	469 715,11
85219	Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	246 200,00	245 683,46
85230	Posiłki dla potrzebujących	264 000,00	264 000,00
85213	Składka zdrowotna od zasiłków stałych	54 000,00	44 956,25
85504	Asystent rodzinny	3 000,00	3 000,00
85228	Usługi opiekuńcze 75+	107 250,00	71 135,54
85295	Korpus Wsparcia Seniorów	150 000,00	150 000,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 4. Środki finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
85295	Projekt „Rozszerzenie oferty świetlicy środowiskowej w Siemiatyczach”	46 232,14	46 232,14

85295	Projekt „Klub aktywnego Seniora w Siemiatyczach”	188 708,53	172 044,03
--------------	--	-------------------	-------------------

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 5. Środki finansowe na pomoc Uchodźcom z Ukrainy.

Rozdział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
75495	Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	598 176,00	598 136,00
85295	Dożywianie dzieci z Ukrainy	23 500,00	15 257,50
85395	Jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące obywatelom Ukrainy	101 592,00	99 600,00
85295	Zasiłki okresowe	5 492,00	4 030,16
85595	Zasiłki rodzinne	88 000,00	87 759,28

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

3. System pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instrumentem polityki społecznej przeznaczonym do wspierania osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są one w stanie poradzić sobie samodzielnie. Obejmuje ona działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum. Pomoc społeczna pomaga zarówno tworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję, jak również przyczynia się do wyrównywania nadmiernych różnicowań społecznych. Ponadto zapewnia poczucie bezpieczeństwa socjalnego poprzez udzielanie różnego rodzaju zasiłków i świadczeń uzupełniających. Skutkiem działań pomocy społecznej powinno być eliminowanie wykluczenia społecznego oraz usamodzielnianie się beneficjentów.

W 2022 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie 482 rodziny. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła 799, co stanowiło 5,8% ogółu mieszkańców Siemiatycz (13 761).

W latach ubiegłych z pomocy społecznej skorzystało:

6,13 % mieszkańców gminy (14 187) – 2020

5,6 % mieszkańców gminy (13 955) – 2021

5,8 % mieszkańców gminy (13 761) - 2022

W ramach systemu pomocy społecznej wydano 2811 decyzji administracyjnych, kończących postępowanie w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2022 roku było: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność.

3.1 Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do zadań pieniężnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2022 r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny celowy.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe.

Tabela Nr 6. Zasiłki stałe w 2022 r.

Forma pomocy		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		74	765	469 715,11	73	83
w tym	dla osoby samotnie gospodarującej	65	693	436 957,48	65	65
	dla osoby pozostającej w rodzinie	9	72	32 757,63	8	18

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, braku możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela Nr 7. Zasiłki okresowe w 2022 r.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	278	1563	647 523,02	275	495
Z tyt. bezrobocia	197	1257	543 155,69	196	347
Długotrwałej choroby	10	26	9 612,86	10	14
Niepełnosprawność	15	78	16 899,45	14	20
Innej przyczyny	56	202	77 855,02	55	114

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela Nr 8. Zasiłki celowe i celowe specjalne w 2022 r.

Forma pomocy		Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki celowe		241	585	102 756,95
W tym:	Specjalne zasiłki celowe	59	128	30 161,36
	Zasiłek celowy na zaspokojenie innych potrzeb	182	457	72 595,59

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Szczegółowe dane dotyczące struktury demograficznej świadczeniobiorców objętych pomocą społeczną zawiera tabela Nr 8, a powody przyznania pomocy tabela Nr 9.

Tabela Nr 9. Struktura demograficzna świadczeniobiorców

Lp.	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Jednoosobowa	338	338
2.	Rodziny z dziećmi	120	411
3.	Rodziny niepełne	65	180
	Ogółem:	523	929

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 10. Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	319	534
Bezdomność	10	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	99
Bezrobocie	232	430
Niepełnosprawność	146	216
Długotrwała lub ciężka choroba	257	337
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	69	227
Alkoholizm	26	39
Narkomania	7	7
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	17	20

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2022 r. było:

- ubóstwo
- długotrwała bądź ciężka choroba
- bezrobocie
- niepełnosprawność
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku prowadził program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Wydatkowano na ten cel kwotę 364 000,00 złotych w tym z budżetu państwa 264 000,00 zł oraz 100 000,00 zł z budżetu miasta.

W ramach tego programu udzielono następujących form pomocy:

- dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach objęto 133 dzieci;
- dożywianie 46 osób dorosłych;
- udzielono pomocy w naturze w postaci paczek żywnościowych dla 306 osób na kwotę 47 346,12 zł.;
- udzielono zasiłków celowych z programu „Posiłek w szkole i w domu” 258 rodzin (452 osób w rodzinach) na kwotę 184 818,13 zł.

3.2 Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- sprawowanie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne.

3.2.1. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której kontynuowany jest plan pracy z rodziną. Główne formy pracy socjalnej: rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klienta, opracowywanie planów pomocy, wspomaganie i prowadzenie szczególnych przypadków i grup w celu usamodzielniania życiowego, motywowanie do podejmowania działań, prowadzenie działań mających na celu informowanie i kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wnioskowanie o udzielenie świadczeń pomocy społecznej, organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MOPS tj. Sąd Rodzinny, szkoły, przedszkola i żłobki, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (również niepaństwowe), organizacje pozarządowe. Praca socjalna to także ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja.

W 2022 r. w stosunku do 2021 r. wzrosła ogólna liczba rodzin i osób wymagających pracy socjalnej. Szczególnie jest to widoczne w grupie rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie oraz u seniorów.

3.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach świadczy usługi opiekuńcze osobom chorym, niepełnosprawnym, samotnym, wymagającym opieki osób drugich. Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także dostarczenie posiłków do miejsca zamieszkania. Do wykonania tego zadania ośrodek zatrudnił 7 opiekunek domowych na podstawie umowy o pracę oraz 2 na podstawie umowy zlecenie, które opiekowały się 63 chorymi.

Tabela Nr 11. Dane statystyczne dotyczące osób korzystających z usług opiekuńczych w 2022 r.

Liczba odbiorców usług		63
w tym	Kobiet	44
	Mężczyzn	19
Liczba osób w rodzinach		65
Liczba osób poniżej wieku emerytalnego korzystających z usług		11
W tym	Kobiet	0
	mężczyzn	11

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

3.2.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

W 2022 roku Ośrodek świadczył także specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. Były to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności. Miały one nauczyć i rozwinąć umiejętności niezbędne do samodzielnego egzystowania w społeczeństwie. Świadczyły je osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Ośrodek przyznając usługę ustalał ich zakres, termin i miejsce świadczenia. Były one świadczone przez Centrum Terapii i Rozwoju - Beata Arcimowicz. W 2022 roku z tych usług skorzystało 21 dzieci. W 2022 roku Ośrodek na tą formę pomocy wydał 200 637,70 zł.

3.2.4. Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej

Osoby w podeszłym wieku, osoby przewlekle somatycznie chore, psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością fizyczną, które wymagają całodobowej

opieki, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych mogą skorzystać z pomocy w formie wsparcia całodobowego. Instytucjonalną formą wsparcia całodobowego są domy pomocy społecznej, które świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Odpłatność za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy. Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są: mieszkańiec domu, rodzina zobowiązana do alimentacji, gmina. W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt w domu pomocy społecznej dla 34 osób i wydatkował na ten cel kwotę 1 111 351,26 zł z tego rodziny zobowiązane do alimentacji zwróciły kwotę 116 721,31 złotych.

3.2.5. Inne Świadczenia niepieniężne

Sprawianie pogrzebu

Zgodnie i stosownie do postanowień art. 17 ust. 1 pkt 15 i art. 44 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach jest zobowiązany do sprawiania pogrzebu osobom zmarłym, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie gminy, nie posiadającym osób uprawnionych do ich pochowania. W 2022 r. sprawiono pogrzeb 3 osobom.

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego

Zgodnie z Ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W 2022 r. składka zdrowotna została opłacona dla 71 świadczeniobiorców zasiłków stałych na kwotę 41 203,07 zł i dla 15 osób biorących udział w Centrum Integracji Społecznej na kwotę 3 753,18 zł.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz.1285 z póź. zm.) oraz w oparciu o zarządzenie Nr 138/16 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora MOPS w Siemiatyczach do prowadzenia postępowania i wydania decyzji w sprawach potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać: osoby nieubezpieczone, osoby posiadające

obywatelstwo polskie, osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP, osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej. W 2022 roku w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 66 decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Ponadto wydano 7 decyzji wygaszających, 2 odmowne ze względu na przekroczone kryterium, w tym 3 na wniosek podmiotów leczniczych.

4. Realizacja programów i projektów

4.1 Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Od 01 stycznia 2019 r. realizowany jest rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 r.) oraz zgodnie z Uchwałą IV/23/18 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w domu i szkole” na lata 2019-2023. Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji.

Działania realizowane w ramach Programu:

1. finansowanie posiłków w placówkach oświatowych i innych dla osób spełniających kryterium programu,
2. przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
3. przyznawanie świadczeń w postaci produktów żywnościowych.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej. Pomoc może być przyznana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza 150% kryterium dochodowego tj.: kwoty 1 164,00 zł. w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz kwoty 900,00 zł na osobę w rodzinie.

Na terenie Siemiatycz dożywianie w ramach Programu w okresie sprawozdawczym prowadziło 10 placówek w tym: 4 szkoły, 3 przedszkola, 2 żłobki oraz punkt wydawania posiłków dla osób dorosłych mieszczący się przy ul. 11 Listopada 35 w Siemiatyczach.

Tabela Nr 12. Wydatki w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r.

Wyszczególnienie		Kwota w zł.
Koszt programu ogółem		364 000,00
	Środki własne	100 000,00
	Dotacja	264 000,00
W tym	Koszt posiłków przyznanych decyzją administracyjną	125 477,55
	Zasiłki celowe na zakup żywności	184 818,13
	Koszt posiłków wydawanych na wnioski dyrektorów placówek oświatowych	6 358,20
	Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	47 346,12

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 13. Liczba osób objętych pomocą w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r.

Wyszczególnienie	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Osoby dorosłe
Liczba osób korzystających z posiłków na podstawie decyzji	61	72	46

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 14. Zasiłki celowe w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 r.

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba osób, którym przyznano decyzje świadczenie	262
Liczba rodzin	258
Liczba osób w rodzinach	452
Liczba świadczeń kwota świadczeń (w zł.)	788
Średnia roczna wartość świadczenia	233,49

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

4.2 Realizacja programu rządowego „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2022 roku kontynuował Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2022, który ma na celu zapewnienie

dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Usługi asystenta w szczególności polegają na pomocy asystenta w:

- wsparcie w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych,
- wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania),
- wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

W ramach Programu objętych zostało 34 osób, w tym 4 dzieci niepełnosprawnych, 26 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 4 dorosłych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W roku 2022 roku łącznie zrealizowano 8160 godzin usług asystenckich tj.: 720 godzin u dzieci niepełnosprawnych, 6480 u osób z znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 960 godzin u osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W ramach środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, Miasto Siemiatycze na ww. program wykorzystało kwotę 221 599,14 zł.

4.3 Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 rok

W ramach programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, Moduł II Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach zakupił i rozdysponował opaski ratujące życie dla 210 seniorów z Siemiatycz. Każda osoba otrzymała opaskę telemedyczną, umożliwiającą całodobową teleopiekę, siedem dni w tygodniu. Seniorom zapewniono m. in. podłączenie opaski do systemu teleopieki z możliwością całodobowej łączności z centrum teleopieki, przeszkolenie w zakresie obsługi opaski oraz działania systemu teleopieki, możliwość generowania raportów ze wskaźników mierzonych przez opaskę oraz całodobowy monitoring i rejestracja sygnałów alarmowych. Z Programu mógł skorzystać każdy mieszkaniec Siemiatycz po 65 roku życia. Na w/w Program Ośrodek pozyskał i wykorzystał 150 000,00 zł.

4.4 Program „Opieka 75+”

Program „Opieka 75+” - edycja 2022 umożliwił zachowanie i rozwijanie dostępności usług opiekuńczych. W okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku z usług opiekuńczych skorzystały 63 osoby w tym z programu „Opieka 75+” 37 osób. Wysokość środków przyznanych na realizację

programu - 107 250,00 zł, natomiast wysokość środków rzeczywiście wykorzystanych na realizację programu to 71 135,54 zł. MOPS w Siemiatyczach zatrudniał na dzień 31.12.2022 r. 7 opiekunek, które świadczyły pracę w formie usług opiekuńczych również u osób objętych programem „Opieka 75+”. Program „Opieka 75+” - edycja 2022 był bardzo pomocny we wzmocnieniu gminy Miasto Siemiatycze w realizacji usług, ponieważ pozwolił na zachowanie oraz rozwijanie dostępu osobom starszym do pomocy w formie usług opiekuńczych. Uzyskanie dodatkowych środków finansowych z budżetu państwa wspomogło Miasto Siemiatycze w realizacji zadania własnego z pomocy społecznej- usług opiekuńczych. Zauważyć należy, że odpowiednio zorganizowane i zrealizowane usługi opiekuńcze znacznie umożliwiają osobom starszym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Usługi opiekuńcze zapobiegają lub odraczają kierowanie osób starszych do stałych, całodobowych instytucji wsparcia całodobowego. Korzystne jest to rozwiązanie zarówno z perspektywy odbiorców usług, społeczności lokalnych, a także całego społeczeństwa. Usługi opiekuńcze to forma bardziej przyjazna seniorom niż pobyt w domach całodobowej opieki, daje im poczucie bezpieczeństwa i wydłuża ich aktywność.

4.5 Projekt „Rozszerzenie oferty świetlicy środowiskowej w Siemiatyczach” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach pozyskał środki zewnętrzne na realizację projektu „Rozszerzenie oferty świetlicy środowiskowej w Siemiatyczach”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, w ramach Oś Priorytetowa IX Rozwój Lokalny, Działanie 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego, Priorytet inwestycyjny 9.6 Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność. Cel główny projektu to zwiększenie o 15 miejsc i rozszerzenie oferty usług społecznych świadczonych w istniejącej placówce wsparcia dziennego – świetlicy środowiskowej w Siemiatyczach poprzez wprowadzenie zajęć terapeutycznych oraz rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców.

Całkowita wartość projektu to 189 630,53 zł., dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 179 455,31 zł., wkład własny 10 175,22 zł. W roku 2022 wydano łącznie 46 232,14 zł.

Grupę docelową tworzy 30 uczestników projektu – dzieci i młodzieży w przedziale wiekowym 7-18 lat. W ramach projektu w 2022 roku dzieci uczęszczające do Klubu Juniora skorzystały z następujących form wsparcia: spotkania interwencyjno-wspierające, terapia

skoncentrowana na rozwiązaniach, trening pewności siebie, język angielski, matematyka, plastyczne, zajęcia sportowe, zajęcia sportowe, kurs kreacji multimedialnej, warsztaty teatralne.

4.6 Projekt „Klub aktywnego Seniora w Siemiatyczach” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach pozyskał środki zewnętrzne na realizację projektu „Klub aktywnego Seniora w Siemiatyczach”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, w ramach Oś Priorytetowa IX Rozwój Lokalny, Działanie 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego, Priorytet inwestycyjny 9.6 Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność. Celem głównym projektu jest zwiększenie miejsc i rozszerzenie oferty usług społecznych świadczonych w istniejącej placówce SENIOR+ w Siemiatyczach poprzez wprowadzenie nowych rodzajów zajęć i zwiększenie liczby uczestników.

4.7 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021

Celem Programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprivacji materialnej polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- prowadził akcję informacyjną o Programie skierowaną do mieszkańców miasta Siemiatycze,
- wydawał skierowania dla osób zakwalifikowanych do Programu,
- wydawał żywność,
- dostarczał żywność osobom niepełnosprawnym, starszym.

Żywność wydawana była w miesiącach marzec i wrzesień 2022 r. osobom zakwalifikowanym do programu (osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art.7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekraczał 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Osoby potrzebujące otrzymywały artykuły m.in.: mączne, mleczne, mięsne i rybne, olejowe, cukier, warzywa. Łącznie Programem objętych zostało 733 osoby (w tym w miesiącu marcu 2022 r. 128 osób ze statusem UKR otrzymało żywność w ramach Programu).

4.8 Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Siemiatycze na lata 2022-2024

Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Siemiatycze na lata 2022-2024 wynikał z potrzeby podnoszenia jakości funkcjonowania systemu wspierania rodziny oraz podejmowania zintegrowanych działań wspierających dziecko i rodzinę, zmierzających do deinstytucjonalizacji, głównie poprzez wychowanie dziecka w rodzinie naturalnej.

Głównym celem Programu był zintegrowany system wsparcia na rzecz rodziny. Program określał cele zadania ukierunkowane na zapewnienie rodzinom, szeroko rozumianego wsparcia. Zakładał interdyscyplinarny charakter pracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Podejmuje również zagadnienia związane z zapewnieniem rodzicom pomocy wykwalifikowanego asystenta rodziny.

Adresatami Programu były w szczególności rodziny:

- przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny wielodzietne,
- rodziny niepełne,
- rodziny wychowujące dzieci z niepełnosprawnością,
- rodziny o niskich dochodach wychowujące dzieci,
- rodziny z dziećmi dotknięte przemocą, uzależnieniami lub innymi trudnościami stanowiącymi zagrożenie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach wspiera rodziny z dziećmi realizując szereg różnorodnych zadań. Wachlarz działań można podzielić na dwa główne obszary wsparcie materialne i pozamaterialne. Realizując zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudnia asystenta rodziny, który pomaga rodzinom z dziećmi prawidłowo wypełniać funkcje opiekuńczo-wychowawcze. Główny problem rodzin objętych pracą asystenta rodziny to bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego połączona z bezrobociem, alkoholizmem, upośledzeniem umysłowym. Główne efekty pracy z asystentem rodziny to: poprawa relacji w rodzinie z uwagi na wzrost kompetencji wychowawczych, lepsze funkcjonowanie osób dorosłych w rodzinie z uwagi na większą pewność siebie, poprawa warunków sanitarnych poprzez uświadomienie znaczenia higieny osobistej i najbliższego otoczenia, wypracowanie umiejętności bycia aktywnym w poszukiwaniu pracy i innych formach życia społecznego, zmiana sposobu myślenia.

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach współfinansował koszty pobytu:

- 3 dzieci w Placówce opiekuńczo – wychowawczej na kwotę – 55 662,40 zł;
- 11 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na kwotę – 24 717,20 zł.

4.9 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Siemiatycze na lata 2021-2025

Program zakłada kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się. W ramach tego zadania podejmowano zintegrowane i skoordynowane działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizuje działania określone w Programie przy ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami zobligowanymi do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Procedurą „Niebieskiej Karty” w 2022 roku objęto 83 rodziny zagrożonych przemocą w rodzinie. W stosunku do tych rodzin prowadzono pracę socjalną, w tym cykliczne wizyty w środowisku, skierowano osoby pokrzywdzone do skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej, osoby które nadużywały alkoholu zostały skierowane do GKRPA.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach od grudnia 2011 roku realizuje Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) i zgodnie z art. 9 a pkt 9 ww. Ustawy zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną prac Zespołu Interdyscyplinarnego. Spotkania Zespołu oraz posiedzenia grup roboczych powoływanych do pracy z rodzinami z problemem przemocy odbywają się w siedzibie MOPS w Siemiatyczach.

5. Inne zadania

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach działa placówka wsparcia dziennego – Siemiatycki Klub Juniora, który swoimi działaniami objął 30 dzieci w wieku od 7 do 18 lat. Caritas Diecezji Drohiczyńskiej Oddział w Siemiatyczach również prowadził świetlicę środowiskową, do której uczęszczało 25 dzieci.

Praca placówek ukierunkowana jest na zapewnienie dzieciom opieki w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych poprzez kształtowanie nawyków kultury osobistej i współżycia w grupie; rozwijania zainteresowań oraz pogłębiania zdolności i wiedzy dzieci; wdrażania do samodzielnej pracy umysłowej; systematyczna pomoc w nauce i emocjonalne wsparcie w sytuacjach trudnych, problemowych; organizacja właściwego wypoczynku i kulturalnej rozrywki, w tym zapewnienie dzieciom należytej opieki oraz bezpieczeństwa; współpraca i współdziałanie z domem, środowiskiem lokalnym, wychowawcami oraz pedagogiem szkolnym. Do świetlic w 2022 r. uczęszczało 55 dzieci. Koszt utrzymania świetlic w 2022 r. to kwota 327 507,00 zł, w tym z budżetu miasta 290 355,09 zł.

5.2 Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2022 roku był organizatorem prac społecznie użytecznych na terenie miasta Siemiatycze. Jest to aktywna forma pomocy skierowana do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Prace społecznie użyteczne organizowane były na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W 2022 roku do prac społecznie użytecznych Powiatowy Urząd Pracy w Siemiatyczach skierował 9 osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych wykonywały prace w okresie od 01.03.2022 roku do 30.11.2022 roku w wymiarze 10 godzin tygodniowo tj. średnio 42 godziny miesięcznie na terenie miasta Siemiatycze. Na prace społecznie użyteczne Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 r. wydatkował 10 120,80 zł. Pomimo, że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie dają wysokiej efektywności w postaci stałego zatrudnienia po zakończeniu działań, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści m.in. przerywają bezczynność zawodową i mobilizują do kształtowania pożądanego stosunku do pracy. Wielu klientów MOPS zgłasza corocznie gotowość do wykonywania prac społecznie użytecznych, są to osoby, które mają trudności w podjęciu stałej pracy, w szczególności ze względu na wiek lub brak wykształcenia.

5.3 Klub Senior + i Senior + II w Siemiatyczach

Na terenie Miasta Siemiatycze w 2022 r. działał Klub Senior + i Senior +II w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach, który zrzeszał 55 uczestników. Kluby Seniora są miejscem spotkań mieszkańców Siemiatycz w wieku 60 i więcej lat, nieaktywnych zawodowo, którzy są zainteresowani różnymi formami aktywności i integracji. Celem Klubów, jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez seniorów. W Klubach Seniora przeprowadzono następujące zajęcia: muzyczne, plastyczne, z psychologiem, informatyczne oraz spotkania integracyjne.

5.4 Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania źródeł ciepła innych niż węgiel

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z wprowadzeniem Art. 24 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 ze zm.) rozpoczął realizację weryfikacji i wypłaty świadczenia.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego był:

1. kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane pelletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy;
2. kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
3. kocioł olejowy

zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Wnioski można było składać od 21 września do 30 listopada 2022 r.

Wysokość dofinansowania była zależna od rodzaju paliwa wykorzystywanego do ogrzewania.

- 3 000 zł - gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany pelletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy.

- 1 000 zł - gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilany drewnem kawałkowym;
- 500 zł - gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2 000 zł - gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Tabela Nr 15. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania źródeł ciepła innych niż węgiel w 2022 r.

Główne źródło ciepła	Ilość świadczeń	Kwota w zł.
Pellet drzewny	28	84 000,00
Drewno kawałkowe	325	325 000,00
Gaz LPG	3	1 500,00
Olej opałowy	19	38 000,00
łącznie	375	448 500,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Dodatek dla gospodarstw domowych nie przysługiwał gospodarstwom domowym objętym pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego.

5.5 Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy został wprowadzony w ramach tarczy antyinflacyjnej. Jego celem było wsparcie finansowe osób o niskich dochodach i zminimalizowanie negatywnych skutków rosnących cen energii, gazu i żywności. Na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2022 poz. 1 ze zm.),

Dodatek osłonowy przysługiwał:

- osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty **2100 zł**,
- osobie w gospodarstwie wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty **1500 zł** na osobę.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana była na podstawie dochodów osiągniętych w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wypłatę dodatku osłonowego – w przypadku wniosku złożonego w **okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;**

- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wypłatę dodatku osłonowego – w przypadku wniosku złożonego w okresie **od dnia 1 sierpnia do dnia 31 października danego roku.**

Wysokość dodatku osłonowego wynosiła rocznie:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600 zł dla gospodarstwa składającego się z 2-3 osób,
- 850 zł dla gospodarstwa składającego się z 4-5 osób,
- 1 150 zł dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 6 osób.

Jeśli głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 750 zł dla gospodarstwa składającego się z 2-3 osób,
- 1062,5 zł dla gospodarstwa składającego się z 4-5 osób,
- 1 437,5 zł dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 6 osób.

Tabela Nr 16. Dodatek osłonowy w 2022 r.

Dodatek osłonowy	Ilość świadczeń	Kwota w zł.
W podstawowej wysokości	1 413	741 786,03
W wysokości podwyższonej	447	310 079,87
łącznie	1 860	1 051 865,90

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

5.6 Dodatek elektryczny

Od 1 grudnia 2022 r. wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego są przyjmowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w związku z wprowadzeniem Ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. 2022 poz. 2127).

Dodatek elektryczny to świadczenie kierowane do gospodarstw domowych, dla których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną (pompa ciepła, bojler elektryczny lub ogrzewanie elektryczne). Warunkiem koniecznym do przyznania dodatku jest m.in. zgłoszenie lub wpisanie źródła ciepła do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków do dnia 11 sierpnia 2022 roku

albo po tym dniu w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej wysokość dodatku elektrycznego wynosi:

- 1000 zł;
- 1500 zł - gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 roku wyniosło więcej niż 5 MWh.

6. Pomoc Obywatelom Ukrainy

Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa weszła w życie 12 marca 2022 r. (z mocą obowiązującą od 24 lutego 2022 r.).

Uprawnionymi do pomocy są obywatele Ukrainy, którzy wjechali legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 2ust. 4 specustawy, deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i został wpisany do rejestru PESEL. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu powyżej, w okresie dotyczącym matki.

Obywatelom Ukrainy zostały przyznane następujące świadczenia pieniężne i niepieniężne:

1. posiłek dla dzieci i młodzieży,
2. posiłek, produkty żywnościowe lub zasiłek celowy na żywność w przypadku, gdy osoba nie ma zapewnionego wyżywienia,
3. zasiłek okresowy,
4. praca socjalna,
5. poradnictwo specjalistyczne,
6. interwencja kryzysowa,
7. zasiłki rodzinne.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemiatyczach rozpoznawali indywidualne potrzeby osób przybywających z terytorium Ukrainy posiadających status UKR.

Opracowywali plany pomocy, wspomagali i prowadzili w poszczególnych sprawach mających na celu załatwienie kwestii formalnych, motywowali, wspierali oraz wnioskowali o udzielanie pomocy z różnych źródeł.

Tabela Nr 17. Formy pomocy finansowej Obywatelom Ukrainy w 2022 r.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeń	Łączna wartość świadczeń
Zasiłek okresowy	5	6	12	4 030,16 zł
Dożywianie dzieci w szkole i przedszkolu	79	215	1597	15 257,50 zł
Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	183	332	332	99 600,00 zł
Zasiłki rodzinne	66	184	702	85 119,28 zł
Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	97	176	14 905	596 200,00 zł

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

7. System świadczeń rodzinnych i wychowawczych

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie zlecone – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia wychowawcze.

Świadczenia rodzinne to system wsparcia rodziny, znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Ma to zapewnić długofalowe możliwości rozwoju rodziny z dziećmi, wspomagając ich edukację. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 roku udzielono świadczeń rodzinnych dla 645 rodzin na kwotę 3 966 736,00 złotych. Łącznie wydano w 2022 r. 878 decyzji administracyjnych.

Szczegółowe dane dotyczące rodzin uprawnionych do korzystania ze świadczeń rodzinnych przedstawia Tabela Nr 19.

Tabela Nr 18. Rodziny uprawnione do korzystania ze świadczeń rodzinnych

Lp.	Rodzaj zasiłku	Liczba świadczeniobiorców	Kwota świadczenia (w zł)
1.	Zasiłki rodzinne	362	619 400,47
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	22	19 203,64
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	8	25 282,40
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	33	58 705,02
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	40	40 853,24
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	223	30 532,94
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecka nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	63	43 431,69
8.	Wychowywanie w rodzinie wielodzietnej	83	77 388,83
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	232	585 789,76
10.	Świadczenie pielęgnacyjne	87	1 892 315,40
11.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
12.	Składka na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	42	262 425,00

13.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	29	58 047,00
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	57	57 000,00
15.	Świadczenie rodzicielskie	38	166 333,70
16.	Zasiłek dla opiekuna	0	0
17.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	0

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są przyznawane osobom samotnie wychowującym dzieci, mającym zasądzone alimenty, których egzekucja jest bezskuteczna. W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku przyznano świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 59 osób na kwotę 287 585,91zł.

W związku z powyższym wydano 62 decyzje administracyjne.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w 2022 roku:

- skierowano do Powiatowego Urzędu Pracy 19 informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- przeprowadzono 23 wywiadów środowiskowych u dłużników sprawdzając ich stan majątkowy, przyczyny nie płacenia alimentów,
- złożono 3 wniosków do Prokuratury o ściganie dłużnika,
- przekazano komornikowi sądowemu 36 informacji o dłużnikach alimentacyjnych mających wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów,
- wydano 1 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- przekazano 105 informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

Kwoty zwrócone w 2022 r. przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego to 112 839,80 zł., z tego kwota 98 488,06 zł została przekazana do budżetu państwa, a kwota 14 351,74 zł przekazana na dochody własne gminy wierzyciela.

Świadczenie wychowawcze ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. W/w świadczenie przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Od 1 lipca 2019 r. w/w świadczenie przysługuje wszystkim dzieciom bez względu na dochód w rodzinie. Na podstawie nowelizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2022 poz. 1577 ze zm.) realizacja tego świadczenia przez MOPS Siemiatycze odbywała się do **31.05.2022** roku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku wypłacił 10 284 świadczeń dla 1 301 rodzin na sumę 5 124 085,75 zł.

XI. Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2022 r. również przyznawał i wypłacał dodatki mieszkaniowe. Zadanie to jest zadaniem własnym gminy. Dodatek mieszkaniowy stanowi formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

W 2022 roku w sprawie dodatku mieszkaniowego złożono 176 wniosków, z tego 163 wniosków rozpatrzono pozytywnie wydając decyzję o przyznaniu dodatku mieszkaniowego. W 13 przypadkach postępowanie zakończono wydaniem decyzji odmownej z powodu nadwyżki dochodów, nadmetrażu, niskich wydatków mieszkaniowych.

Tabela Nr 19. Struktura świadczeniobiorców:

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Liczba złożonych wniosków o dodatek mieszkaniowy w 2022 roku
1 osobowe gospodarstwo	77
2 osobowe gospodarstwo	46
3 osobowe gospodarstwo	23
4 osobowe gospodarstwo	16
5 osobowe gospodarstwo	10

6 osobowe i więcej gospodarstwo	4
RAZEM:	176

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 20. Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych według typu lokalu:

Wyszczególnienie typu lokalu	Liczba dodatków mieszkaniowych	Kwota dodatków mieszkaniowych roczna (w zł)
Komunalne w tym socjalne	430	95 493,11
Spółdzielcze	376	68 538,00
Wspólnoty Mieszkaniowe	114	21 947,00
RAZEM:		185 978,11

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 22 - Struktura wysokości dodatku mieszkaniowego:

Kwota dodatku mieszkaniowego	Liczba świadczeniobiorców
Do 100 zł	27
Od 100 zł do 200 zł	54
Od 200 zł do 300 zł	52
300 zł do 400 zł	18
400 zł i powyżej	12
RAZEM:	163

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

XII. Dodatek energetyczny

W 2022 r. odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy przysługiwał zryczałtowany dodatek energetyczny. W/w dodatek jest formą pomocy przeznaczoną dla osób otrzymujących dodatek mieszkaniowy mającą na celu częściową rekompensatę kosztów zakupu energii elektrycznej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2022 roku wypłacił 22 dodatki energetyczne dla 22 gospodarstw domowych na kwotę 400,07 zł.

Bilans potrzeb Gminy Miejskiej Siemiatycze na 2023 rok

w zakresie pomocy społecznej:

Potrzeby Gminy Miejskiej Siemiatycze w zakresie pomocy społecznej - ogółem	Potrzeby 2023 (w zł)
Ogółem w tym:	12 042 500,00
1. Zadania własne	4 490 600,00
2. Zadanie zlecone	5 796 900,00
3. Zadania własne dotowane z budżetu państwa	1 755 000,00

Zasiłki <u>Zadania własne</u>	Kwota ogółem (w zł)	Potrzeby 2023
Ogółem w tym:	774.000,00	550 rodzin do pomocy społecznej
zasiłki okresowe - kontynuacja zadania całkowicie dotowana z budżetu państwa	704.000,00	250 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 2 800,00 zł.)
zasiłki celowe, specjalne celowe - kontynuacja zadania całkowicie finansowane z budżetu miasta	70.000,00	320 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 200 zł.)

Domy Pomocy Społecznej	Kwota ogółem	Potrzeby 2023 r.
<u>Zadania własne 85202</u>	(w zł)	
Opłata gminy za pobyt osoby w Domu Pomocy Społecznej całkowicie finansowane z budżetu miasta	1 500.000,00	dopłata do pobytu w Domu Pomocy Społecznej dla 35 osób przez 12 miesięcy

Program posiłek dla potrzebujących 85230- zadanie własne gminy	Kwota ogółem	Potrzeby 2023 r.
	(w zł)	(w zł)
Ogółem wydatki bieżące, w tym:	400 000,00	Pomoc dla 1 039 osób
Program dożywianie - posiłki dla dorosłych	90 000,00	40 osób (roczna pomoc na 1 osobę to 2 250,00)
Zasiłki na dożywianie	135 000,00	240 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 562,00)
Paczki żywnościowe	25 000,00	150 rodzin (roczna pomoc na rodzinę 150,00)
Posiłki dla dzieci-dożywianie	90 000,00	100 dzieci (roczna pomoc 540,00)

Składka zdrowotna dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne i specjalne zasiłki opiekuńcze -85513 – zadanie zlecone z budżetu państwa.

Potrzeby 57. 000 zł (opłacenie składek zdrowotnych dla 30 osób)

Ośrodek Pomocy Społecznej - 85219- zadanie własne

Wydatki osobowe i rzeczowe – 1 679 00,00 zł (32 etaty) środki niezbędne na bieżące funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej) w tym 180.000,00 zł dotacja z budżetu państwa.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłki stałe - 85213 – zadania własne dotowane z budżetu państwa

Potrzeby 47 000,00 zł (opłacenie składek zdrowotnych dla 60 osób przez 12 miesięcy)

Zasiłki stałe – 85216- zadania własne dotowane z budżetu państwa

Potrzeby 514 000,00 zł (zasiłki stałe dla 75 osób przez 12 miesięcy)

Przemoc w rodzinie 85205 - zadanie własne w całości dotowane z budżetu miasta –

6 000,00 zł na działania wynikające z gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej.

Świadczenia rodzinne – 85502 – zadanie zlecone – budżet państwa

Potrzeby 5.360.000,00 zł (wypłata świadczeń rodzinnych dla 680 rodzin i świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 60 osób)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze – 85228 – zadanie zlecone - objęcie usługami

Opiekuńczymi 16 osób niepełnosprawnych – realizacja zadania na kwotę 378 000,00 zł

Placówki opiekuńczo-wychowawcze – 85510- zadania własne gminy dotyczące współfinansowania pobytu dzieci z terenu miasta w domach dziecka, pogotowiach opiekuńczych – kwota 45 000,00 zł

Rodziny zastępcze – 85508 - zadanie własne gminy, dotyczące współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych umieszczanych po 1 stycznia 2014 r. – kwota 20.000 zł

Dodatek mieszkaniowy – 85215 – zadanie własne gminy – na kwotę 230.000 zł.

Prace społecznie użyteczne – 85595 – zadanie własne gminy – dla 8 bezrobotnych na kwotę 10 000 zł

Asystent rodziny - 85504– zadanie własne gminy - objęcie asystenturą rodzinną 15 rodzin wymagających wsparcia – realizacja zadania na kwotę 64 400 zł

Usługi opiekuńcze – 85228 – zadanie własne gminy - objęcie usługami opiekuńczymi 60 osób niepełnosprawnych – realizacja zadania na kwotę 394 000,00 zł

Placówki wsparcia dziennego 85504 – zadania własne gminy – Siemiatycki Klub Juniora – objęcie opieką 30 dzieci – realizacja zadania na kwotę 285 700,00 zł.

Klub Seniora + - 85295 – zadanie własne gminy – objęcie działaniami 55 seniorów- realizacja na kwotę 96 500,00 zł.